

WPS.III.9421.4.25.2019.HP/KG

PROTOKÓŁ

kontroli problemowej przeprowadzonej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sicienku.

1. Oznaczenie jednostki kontrolowanej

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sicienku
ul. Sportowa 2
86-014 Sicienko

REGON: 091597062

NIP: 967-09-62-875

Imię i nazwisko kierownika jednostki kontrolowanej

Lucyna Nowakowska

Oznaczenie jednostki nadrzędnej

Gmina Sicienko

2. Imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe inspektorów

Hanna Pietruszewska – inspektor wojewódzki, upoważnienie z dnia 20.11.2019 r.
Nr 727/2019 wydane przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego – kierująca zespołem
inspektorów;

Katarzyna Graszek – inspektor wojewódzki, upoważnienie z dnia 20.11.2019 r.
Nr 727/2019 wydane przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego.

(Akta kontroli str. 7)

3. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych

26 listopada 2019 r.

4. Określenie przedmiotowego zakresu kontroli

Realizacja zadań wynikających z Programu „Opieka wychowawcza” – edycja 2019.

(Akta kontroli str. 3-6)

5. Okres objęty kontrolą:

Od dnia 07.08.2019 r. – tj. daty podpisania umowy Wojewody Kujawsko-Pomorskiego
z Gminą Sicienko - do dnia rozpoczęcia kontroli.

[Handwritten signatures and initials]

6. Wykaz aktów prawnych:

- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej* (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507 z późn.zm.),
- rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 sierpnia 2016 r. w *sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego* (Dz. U. z 2017 r., poz. 1788),
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 r. w *sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej* (Dz. U. z 2018 r., poz. 1358),
- ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz. U. z 2018, poz. 2096 z późn.zm.),
- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym* (Dz. U. z 2019 r., poz. 506 z późn.zm.),
- ustawa z dnia 23 października 2018 r. *o Solidarnościowym funduszu wsparcia osób niepełnosprawnych* (Dz.U z 2018 r., poz. 2192 z późn.zm.).

7. W niniejszym protokole zastosowano następujące skróty i oznaczenia:

- ustawa o pomocy społecznej, uops, ustawa – ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507 z późn.zm.);
- Jednostka, Ośrodek, GOPS – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sicienku;
- Program – Program „Opieka wychnieniowa” – edycja 2019;
- SFWON – Solidarnościowy Fundusz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych.

Inspektorom kontrolującym informacji merytorycznych oraz wyjaśnień udzielał Kierownik GOPS.

Podstawa prawna, cele i adresaci Programu.

Program „Opieka wychnieniowa” – edycja 2019 realizowany jest ze środków SFWON.

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na podstawie art. 7 ust. 5 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Solidarnościowym Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2192 z późn.zm.) ogłosił w miesiącu kwietniu br. nabór wniosków w ramach ww. Programu.

Program skierowany jest do członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi niepełnosprawnymi z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji; lub nad osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności. Celem Programu jest zapewnienie wsparcia w postaci doraźnej, czasowej pomocy w formie usług opieki wychnieniowej.

W ramach Programu gmina mogła otrzymać wsparcie finansowe w wysokości do 80% kosztów realizacji usług opieki wytnieniowej. Wnioski należało składać do Wojewody Kujawsko-Pomorskiego w terminie do dnia 30 kwietnia 2019 r.

Realizacja przez gminę Sicienko zadań wynikających z Programu.

Wniosek Gminy Sicienko wpłynął do Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy w dniu 30 kwietnia 2019 r.

Wniosek dotyczył realizacji dwóch modułów Programu:

- 1) Moduł I – opieka wytnieniowa w formie pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej. Z usług miało skorzystać 6 osób, w tym:
 - 2 osoby dorosłe ze znacznym stopniem niepełnosprawności, na łączną liczbę 240 godzin usług oraz
 - 4 dzieci niepełnosprawnych ze stosownym orzeczeniem, zgodnie z założeniami Programu, na łączną liczbę 480 godzin usług.
- 2) Moduł II Programu – opieka wytnieniowa w formie pobytu całodobowego. Z usług miały skorzystać 2 osoby dorosłe ze znacznym stopniem niepełnosprawności, na łączną liczbę 672 godziny.

Całkowity koszt świadczenia usług opieki wytnieniowej zaplanowano w wysokości 26.640,00 zł, z czego wnioskowana kwota środków z SFWON wyniosła 21.312,00 zł, w tym na:

- 1) Moduł I Programu – 17.280,00 zł (opieka wytnieniowa w formie pobytu dziennego),
- 2) Moduł II Programu – 4.032,00 zł (opieka wytnieniowa w formie pobytu całodobowego).

Ponadto koszty związane z obsługą Programu ustalono na kwotę 213,12 zł, w tym na Moduł I Programu – 172,80 zł, Moduł II Programu – 40,32 zł.

(Akta kontroli str. 8-9)

W dniu 12 czerwca 2019 r. Wójt Gminy Sicienko złożył oświadczenie o przyjęciu środków finansowych z Programu w wysokości 21.525,12 zł, a następnie w dniu 7 sierpnia 2019 r. zawarto Umowę nr 13/2019 pomiędzy Wojewodą Kujawsko-Pomorskim a Gminą Sicienko w sprawie wysokości i trybu przekazywania w 2019 r. środków SFWON na dofinansowanie zadań w ramach Programu.

(Akta kontroli str. 10-19)

Ośrodek w celu realizacji zadania utworzył wyodrębniony rachunek bankowy dla środków z Programu. Prowadzi również wyodrębnioną ewidencję księgową otrzymanych środków i dokonywanych z tych środków wydatków.

(Akta kontroli str. 20)

Zgodnie z założeniami Programu do zadań gminy należy informowanie o wsparciu finansowym ze środków pochodzących z SFWON przyznanych w ramach Programu. Informacja na ten temat powinna się znaleźć we wszystkich materiałach, publikacjach, informacjach dla mediów, ogłoszeniach oraz wystąpieniach publicznych dotyczących

realizowanego zadania. Ponadto na wszystkich materiałach, w szczególności promocyjnych i informacyjnych winno się znajdować logo Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Zespół inspektorów zadał pytanie Kierownikowi GOPS w jaki sposób gmina rozpowszechniała w okresie objętym kontrolą informację o Programie oraz o wysokości przyznanego wsparcia finansowego.

Kierownik GOPS złożył pisemne oświadczenie w tej sprawie, w którym wyjaśnił: *„Na materiałach promocyjnych znajduje się logo MRPiPS, materiały zostały skonsultowane z Wydziałem Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy. Mieszkańcy Gminy Sicienko o programie „Opieka wytchnieniowa” zostali poinformowani poprzez stronę internetową Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sicienku, wywieszenie ogłoszeń na tablicach informacyjnych Ośrodka i Urzędu Gminy w Sicienku oraz bezpośrednio podczas wykonywania pracy socjalnej przez pracowników socjalnych Ośrodka”.*

Analiza dokumentacji dokonana przez zespół kontrolny potwierdziła, że Gmina zrealizowała powyższe obowiązki wynikające z Programu.

(Akta kontroli str. 20-21)

W toku działań kontrolnych ustalono także, że Rada Gminy Sicienko podjęła Uchwałę Nr X/85/19 z dnia 28 sierpnia 2019 r. w sprawie przystąpienia Gminy Sicienko do realizacji programu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pn. „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2019.

(Akta kontroli str. 22)

Opis beneficjentów Programu

Na dzień rozpoczęcia kontroli Ośrodek realizował usługi opieki wytchnieniowej w czterech środowiskach (K.G., B.M., P.P., A.S.), wyłącznie w formie Modułu I Programu, tj. w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej. Analizie poddano całość dokumentacji.

(Akta kontroli str. 23-173)

Kontrola wykazała, iż Ośrodek przyznawał usługę opieki wytchnieniowej w formie pobytu dziennego na wniosek członka rodziny sprawującego bezpośrednią opiekę oraz po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego. Do wywiadu dołączone były dokumenty warunkujące przyznanie tej formy pomocy, tj. orzeczenie o niepełnosprawności (ze wskazaniami konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji) lub orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności. W dokumentacji klientów znajdowały się również uzupełnione *Karty oceny stanu zdrowia pacjenta wg zmodyfikowanej skali Barthel*. We wszystkich przypadkach postępowanie zakończono wydaniem decyzji administracyjnej. Ustalono, że Kierownik GOPS posiada stosowne upoważnienia Wójta Gminy Sicienko do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy.

(Akta kontroli str. 174)

Rodzinne wywiady środowiskowe przeprowadzane były przez pracowników socjalnych GOPS na właściwych drukach kwestionariusza oraz w terminach określonych w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 sierpnia 2016 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1788), a decyzje administracyjne wystawiane były w terminie zgodnym z art. 35 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, co przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Klient	Data złożenia wniosku	Data przeprowadzenia wywiadu	Data wydania decyzji
1.	K.G. (opiekun prawny dla M.K.)	30.09.2019	30.09.2019	15.10.2019
2.	B.M. (opiekun prawny dla M.M.)	11.10.2019	11.10.2019	15.10.2019
3.	P.P.	01.10.2019	01.10.2019	15.10.2019
4.	A.S.	08.11.2019	14.11.2019	21.11.2019

Klientom przyznano usługę opieki wytchnieniowej w ilości godzin pozwalającej na bezpłatne korzystanie z tej formy pomocy (limit 240 godzin dla osoby sprawującej bezpośrednią opiekę nad osobą niepełnosprawną), tj.:

- K.G. – usługi w okresie 16.10.2019 r. – 31.12.2019 r. w wymiarze do 80 godzin;
- B.M. – usługi w okresie 16.10.2019 r. – 31.12.2019 r. w wymiarze 80 godzin;
- P.P. – usługi w okresie 16.10.2019 r. – 31.12.2019 r. w wymiarze 96 godzin;
- A.S. – usługi w okresie 22.11.2019 r. – 31.12.2019 r. w wymiarze 33 godzin.

Wszystkim decyzjom przyznającym usługi opieki wytchnieniowej nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na ważny interes strony, w oparciu o art. 108 Kodeksu postępowania administracyjnego. Kierownik Ośrodka złożył dodatkowe wyjaśnienia w tej kwestii o treści: „(...) decyzjom przyznającym usługi opieki wytchnieniowej w ramach „Programu” nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na ważny interes strony, czyli zapewnienie możliwie jak najszybszej realizacji świadczenia. Z uwagi na specyfikę tej formy pomocy, trudności w doborze opiekuna dla osoby niepełnosprawnej, szczególnie w przypadku niepełnosprawnych dzieci, lęku ich rodziców o pozostawienie swojego dziecka pod opieką obcej osoby, wymagało bezzwłocznego udzielenia pomocy i zapewnienia wytchnienia opiekunom sprawującym bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz członkom ich rodzin”.

Zespół inspektorów stwierdził zasadność nadawania rygoru natychmiastowej wykonalności w badanych środowiskach, jednakże należy podkreślić, że decyzja organu o nałożeniu rygoru natychmiastowej wykonalności winna zostać uzasadniona faktycznie i prawnie poprzez wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów na których się oparł oraz poprzez wyjaśnienie podstawy prawnej, z przytoczeniem przepisów prawa.

(Akta kontroli str. 198)

Opieka wytchnieniowa w okresie kontrolowanym świadczona była przez trzy opiekunki na podstawie umów zlecenia, zawartych przez Kierownika GOPS. W dokumentacji znajdują się również zakresy czynności podpisane przez opiekunkę, klienta oraz kierownika GOPS, które precyzyjnie określają rodzaj wykonywanych usług w danym środowisku.

Koszt jednej godziny usługi na umowach zlecenia ustalono w wysokości 24,61 zł brutto. Biorąc pod uwagę również kwotę składek odprowadzanych przez pracodawcę, całkowity koszt jednej godziny usługi wyniósł 29,02 zł. Powyższe spełnia założenia Programu w tym zakresie (koszt jednej godziny usługi opieki wytchnieniowej w formie pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej nie powinien przekroczyć 30 zł).

(Akta kontroli str. 175-182)

Kierownik GOPS złożył również pisemne wyjaśnienie dotyczące zasad wyboru osób realizujących usługę o treści: *„Usługi opieki wytchnieniowej realizują osoby współpracujące z Ośrodkiem, mające doświadczenie w pracy z osobami niepełnosprawnymi. Osoby nowo zatrudniane, były poszukiwane w środowisku, a także w otoczeniu osób korzystających z Programu”*.

(Akta kontroli str. 20)

Osoby świadczące usługę opieki wytchnieniowej potwierdzają czas wykonywania czynności na kartach pracy. Stwierdzono, iż dokumentacja prowadzona jest w sposób rzetelny i skrupulatny. Odnotowywane jest każdorazowe wejście w środowisko. Karty pracy zawierają m.in. imię i nazwisko usługobiorcy, datę i liczbę godzin usług w danym dniu. Osoba, która jest adresatem decyzji administracyjnej potwierdza obecność specjalisty w danym dniu własnoręcznym podpisem. Nie stwierdzono nieprawidłowości w sposobie rozliczania zrealizowanych godzin usług opieki wytchnieniowej.

(Akta kontroli str. 183-195)

Ustalono, iż do dnia kontroli Ośrodek nie wydatkował środków z przeznaczeniem na obsługę Programu. Ponadto w związku z brakiem realizacji przez gminę świadczenia usług opieki wytchnieniowej w formie pobytu całodobowego w ramach Modułu II, Ośrodek wystąpił w dniu 25.11.2019 r. do Wydziału Polityki Społecznej K-PUW w Bydgoszczy z wnioskiem o sporządzenie stosownego aneksu do umowy.

(Akta kontroli str. 196-197)

Zespół inspektorów ocenia działalność jednostki pozytywnie, w związku z tym nie będą sporządzane zalecenia pokontrolne.

Na tym protokół zakończono, sporządzając go w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, zaparafowanych na każdej stronie przez osoby kontrolujące i Kierownika GOPS, z których po jednym otrzymują:

1. Wojewoda Kujawsko-Pomorski,
2. Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sicienku.

Fakt przeprowadzenia kontroli wpisano do książki kontroli Jednostki pod pozycją 16.

Pouczenie:

1. Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając, w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyn tej odmowy.
2. Odmowa podpisania protokołu kontroli przez kierownika jednostki podlegającej kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych.
3. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole.
4. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli.
5. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń.
6. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów.
7. Zespół inspektorów przeprowadza dodatkowe czynności kontrolne, jeżeli z analizy zastrzeżeń wynika potrzeba ich podjęcia.
8. Z przeprowadzonych dodatkowych czynności kontrolnych sporządza się protokół.
9. W razie nieuwzględnienia zastrzeżeń, w całości lub w części, zespół inspektorów zajmuje stanowisko na piśmie i przekazuje je do akceptacji dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego.
10. Stanowisko w sprawie zgłoszonych zastrzeżeń przekazuje się kierownikowi jednostki podlegającej kontroli.

Podpisy osób kontrolujących:

Hanna Pietruszewska

Inspektor wojewódzki

.....
Hanna Pietruszewska
Inspektor wojewódzki

Katarzyna Graszek

.....
Katarzyna Graszek

Podpis kierownika jednostki kontrolowanej

Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Sicienku
.....
mgr Lucyna Nowakowska

Pieczęć jednostki kontrolowanej

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
w Sicienku
ul. Sportowa 2
.....
26-014 Sicienka

Miejscowość, Sicienka data 29.12.2019

